Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusoja

2.3.2026

Eduskunnan verojaostolle

HE 157/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa koskevaksi lainsäädännöksi – lausuntopyyntönne 27.2.2026

Kiitän mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Lausuntonani esitän seuraavaa.

Yleistä

Ehdotuksen pääasialliset tavoitteet ovat erittäin kannatettavia. On tärkeää pyrkiä parantamaan viranomaistoiminnan tehokkuutta ja työn tuottavuutta ottamalla ripeästi käyttöön digitaalisia työvälineitä ja sähköisiä viestintätapoja.

Tämä on kuitenkin tehtävä verovelvollisten oikeusturvaa vaarantamatta. Verovelvollisten tulee saada reagointia edellyttävät verotusasiakirjat ja päätökset tosiasiasiallisesti tiedokseen myös sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä.

Uudistuksilla tavoiteltu tehokkuushyöty menetettäisiin, jos menettelyjä jouduttaisiin jälkikäteen muuttamaan tai jo tehtyjä päätöksiä perumaan, jos ne esimerkiksi myöhemmissä tuomioistuinprosesseissa osoittautuisivat oikeudellisesti kestämättömiksi.

Siten on paitsi oikeusturvan, myös hallinnon taloudellisen tehokkuuden näkökulmasta perusteltua tavoitella sähköisen tiedoksiannon huomattavaa laajentamista nykyisestä, mutta kuitenkin ottaen huomioon verovelvollisten oikeusturvan ja hyväksyen, että on olemassa merkittävä joukko verovelvollisia, joiden on perusteltua jäädä postitse tapahtuvan tiedoksiannon piiriin.

Perustuslakivaliokunnan lausunnosta PeVL 60/2025 vp ja 30 päivän ehdotetusta määräajasta sähköisen tiedoksiannon piiriin palaamiselle

Yhdyn valiokunnan lausunnon kappaleessa 1 todettuun huomioon siitä, että verotusta koskevan erityislain ja eduskunnassa käsiteltävänä olevan yleislain täsmällinen suhde on sangen vaivalloisesti ymmärrettävissä.

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusoja

2.3.2026

Kiinnitän huomiota siihen, että valiokunta on lausunnon kappaleessa 11 nimenomaisesti viitannut yleislakia koskevaan lausuntoonsa (PeVL 59/2025 vp). Tässä lausunnossa valiokunta on yleislain osalta pitänyt siinä ehdotettua kuuden kuukauden määräaikaa sähköisen tiedoksiannon piiriin palaamiselle lyhyehkönä ja ehdotettua menettelyä ongelmallisena.

Erityislain ja yleislain suhde on lausunnon 4 kappaleessa mainitusti hyvin kiinteä. Perustuslakivaliokunta edellyttää, että asiassa on otettava huomioon myös hallintovaliokunnan yleislakia koskeva lausunto. Hallintovaliokunta on yleislakia koskevassa mietinnössään HaVM 1/2026 vp esittänyt HE 124/2025 vp hyväksymistä muutettuna siten, että mainittu aikaraja pidennetään yhteen vuoteen.

Lausunnon 13 kappaleessa valiokunta edellyttää, että sääntelyä on muutettava siten, että ilmoitus sähköisen asioinnin lopettamisesta on voimassa kohtuullisen ajan. Tällainen muutos on edellytyksenä lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Olen aiemmassa lausunnossani 12.11.2025 esittänyt, että erityislain osalta esitetyt perustelut yleissääntelystä poikkeavalle aikarajalle eivät vaikuta riittäviltä ja että oikeasuhtaisempi ratkaisu voisi olla tältä osin pitäytyminen yleissääntelyn mukaisessa menettelyssä määräaikoineen.

Vaikka arviointiasetelma erityislain osalta on lausunnon 13 kappaleessa todetusti jossain määrin yleislain tilanteesta poikkeava, uudistan aiemmassa lausunnossani esittämäni näkemyksen ja totean, että olisi nähdäkseni perusteltua, selkeää ja kohtuullista säätää verotusta koskevan erityislain määräajoista samansisältöisesti kuin yleislain osalta tullaan menettelemään.

Siihen nähden, että perustuslakivaliokunta on yleislakia koskien nimenomaisesti pitänyt kuuden kuukauden aikarajaa lyhyehkönä ja että hallintovaliokunta on esittänyt yleislain aikarajan pidentämistä yhteen vuoteen, en katso, että 30 päivän aikarajaa voitaisiin nyt tarkoitetun verotusta koskevan erityislainkaan osalta pitää perustuslakivaliokunnan tarkoittamana kohtuullisena aikana.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Lauri Lehmusoja
Veroasiantuntija